

KÖZGAZDASÁGTAN II.

SZÉCHENYI TERV

KÖZGAZDASÁGTAN II.

**Készült a TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0041 pályázati projekt keretében
Tartalomfejlesztés az ELTE TátK Közgazdaságtudományi Tanszékén
az ELTE Közgazdaságtudományi Tanszék,
az MTA Közgazdaságtudományi Intézet,
és a Balassi Kiadó
közreműködésével.**

BALASSI KIADÓ

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával valósul meg.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió
támogatásával valósul meg.

ELTE TáTK Közgazdaságtudományi Tanszék

KÖZGAZDASÁGTAN II.

Készítette: Lovics Gábor

Szakmai felelős: Lovics Gábor

2010. június

KÖZGAZDASÁGTAN II.

8. hét

Aggregált kereslet 2.

Tk.: 10. fejezet

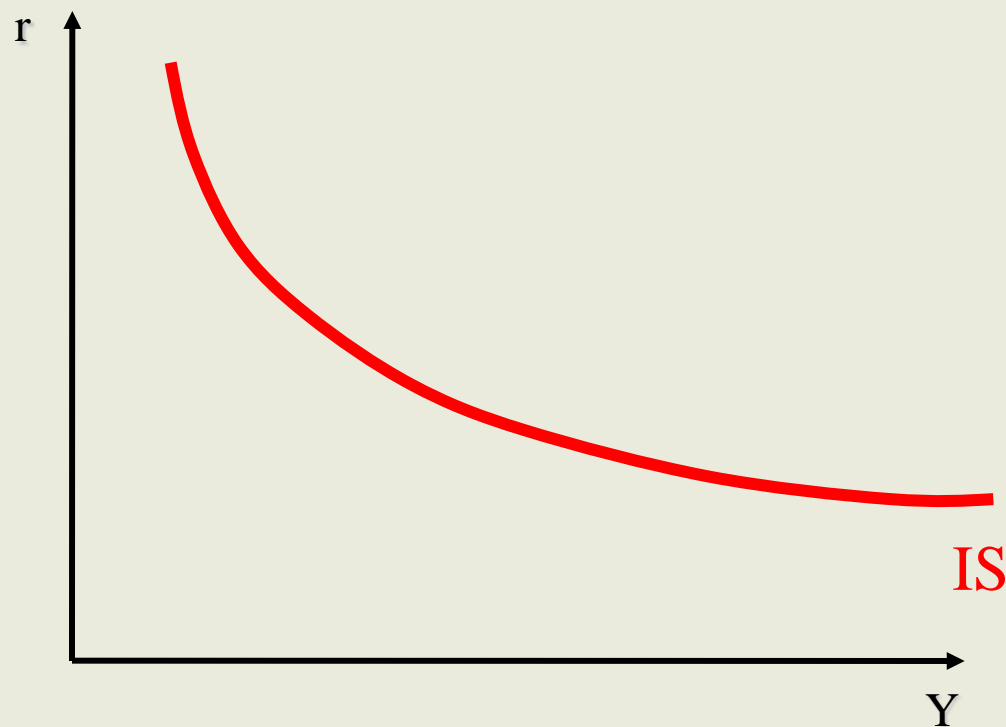
Lovics Gábor

Vázlat

- Az IS–LM modell
- A gazdaságpolitika hatása
- IS–LM modell és az aggregált kereslet

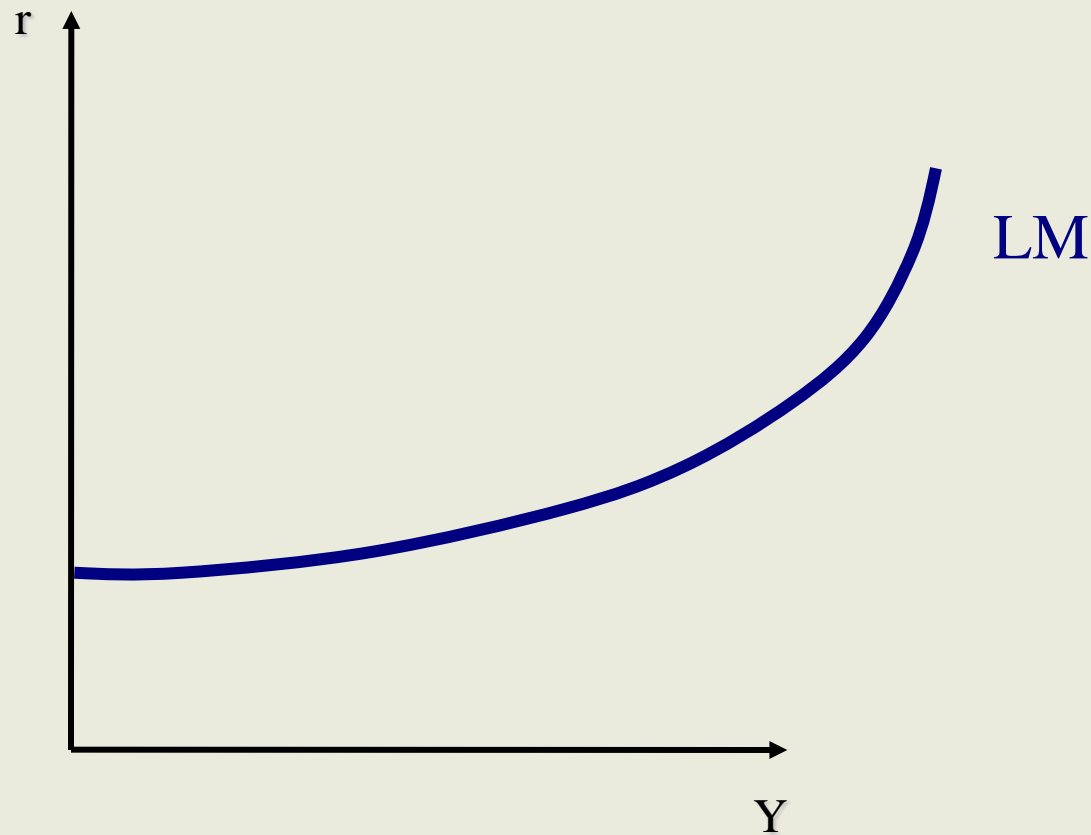
Az IS-görbe

$$Y = C(Y - T) + I(r) + G$$

Az LM-görbe

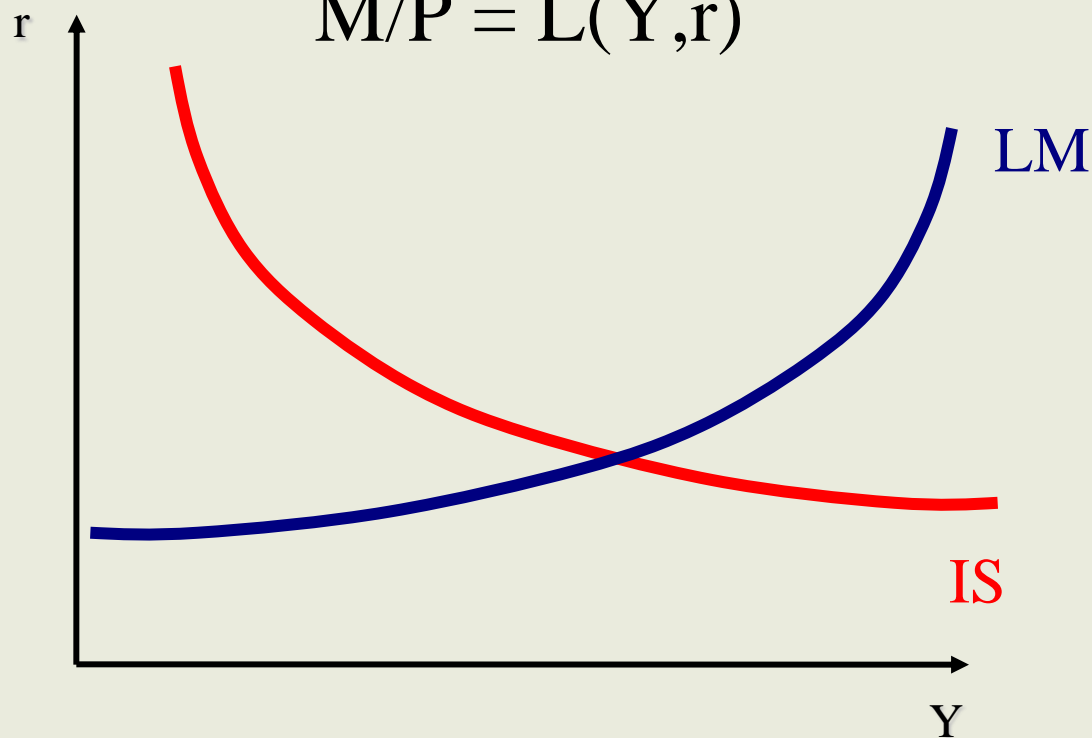
$$M/P = L(Y, r)$$

Az IS–LM modell

$$Y = C(Y - T) + I(r) + G$$

$$M/P = L(Y, r)$$

A fiskális politika hatása

- A fiskális politika hatása az IS-görbe eltolásával szemléltethető.
- A keynesi keresztből tudjuk, hogy **változatlan kamatláb mellett**, a kormányzati kiadások ΔG -vel való növekedése

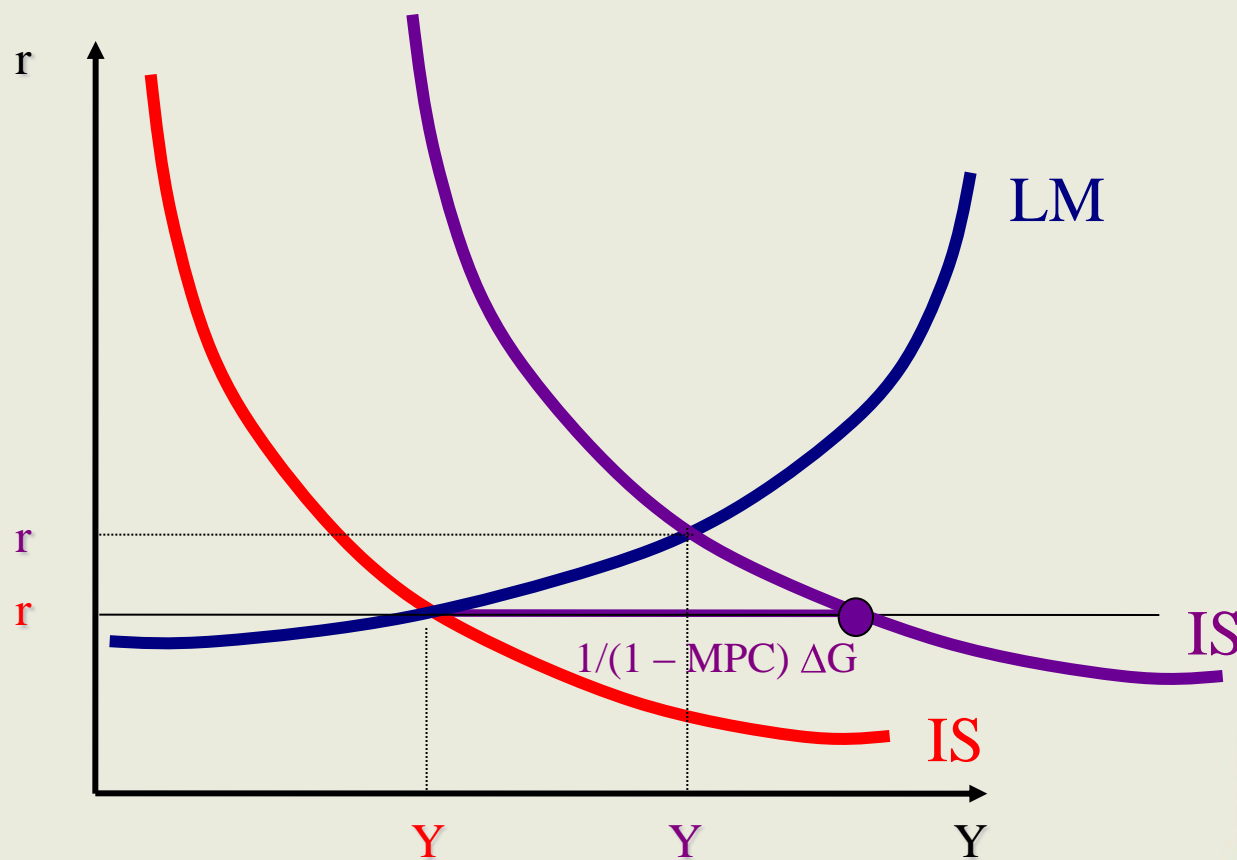
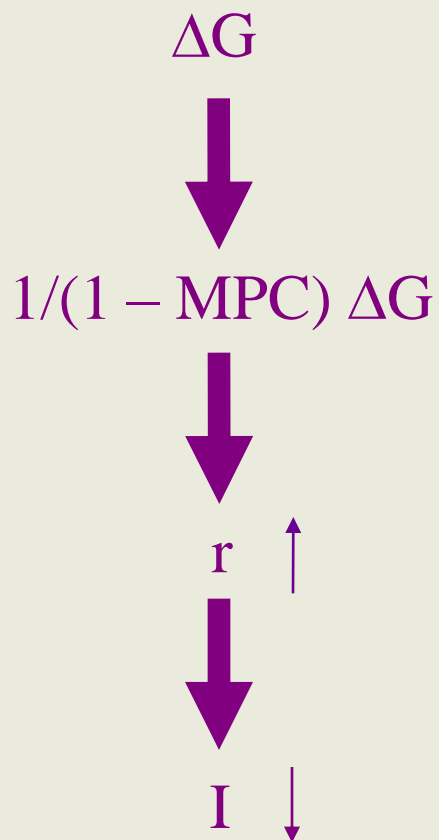
$$\Delta Y = 1/(1 - MPC)$$

ΔG -vel növeli a jövedelmet.

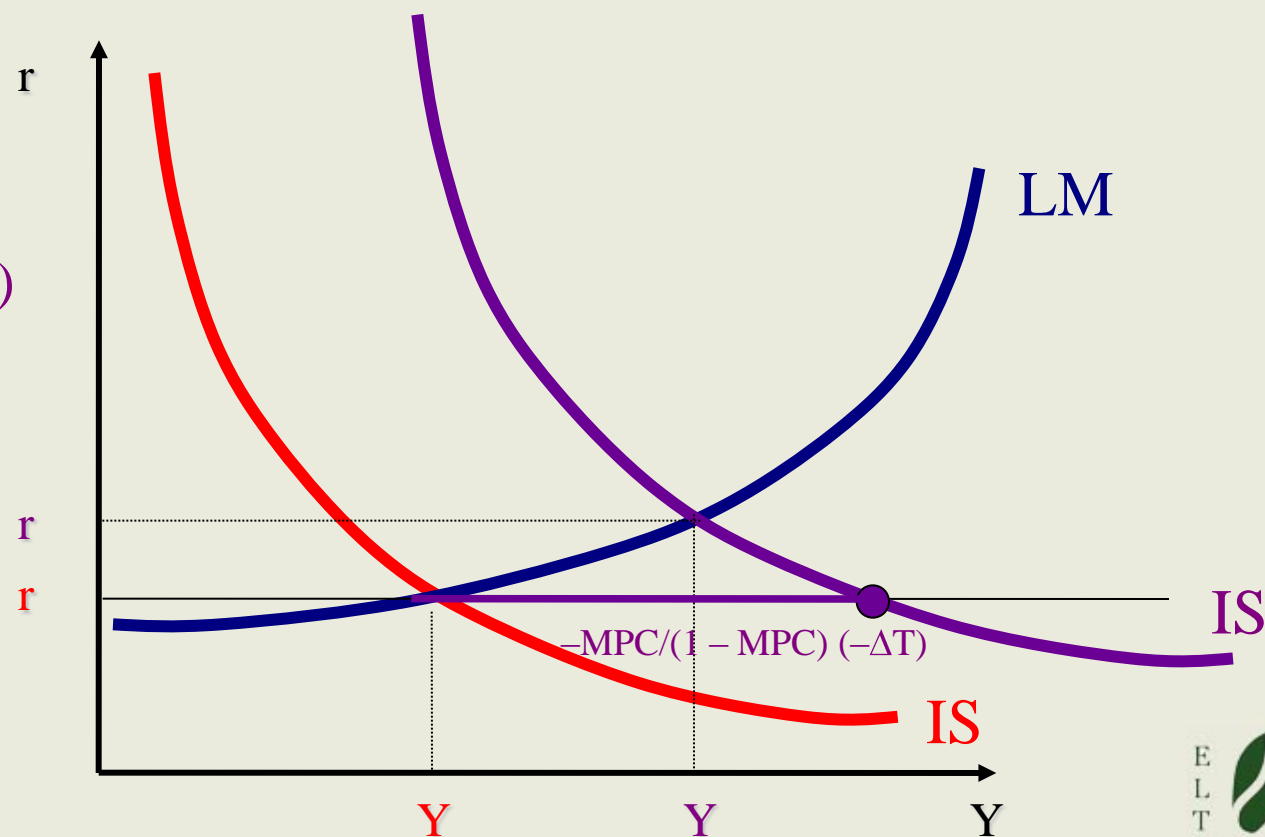
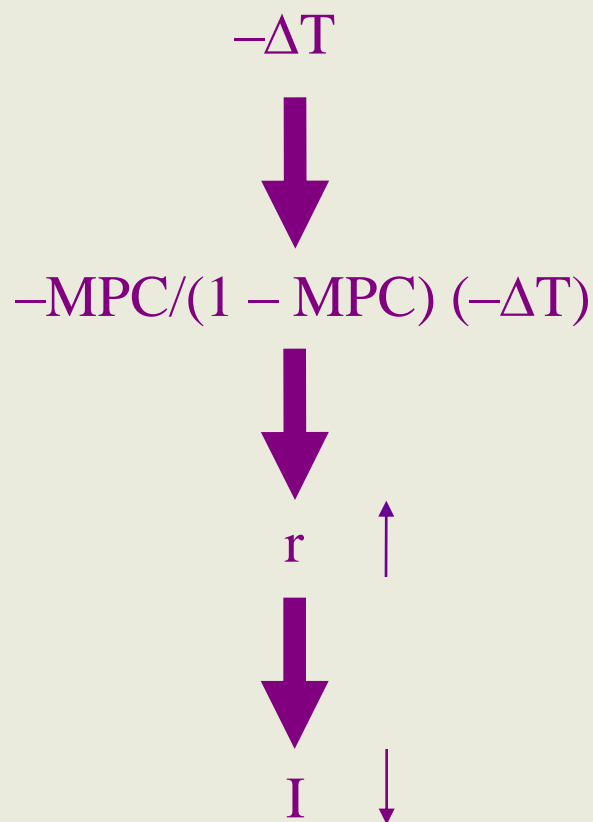
- Ugyaninnen ismeretes az is, hogy az adók ΔT mértékű változásának hatása:

$$\Delta Y = - MPC/(1 - MPC) \Delta T$$

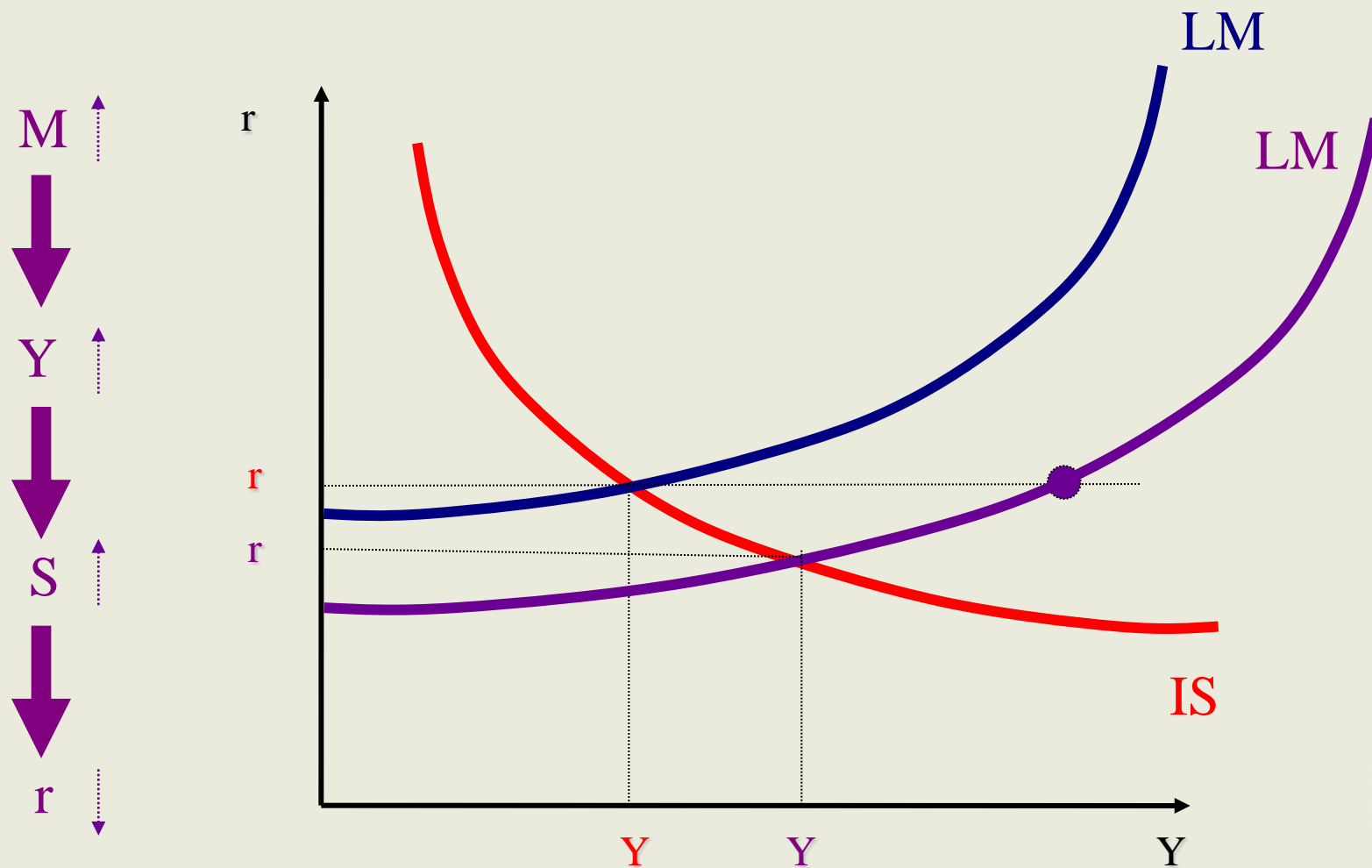
A kormányzati kiadások növekedésének hatása

Az adók csökkentésének hatása

A monetáris politika hatása

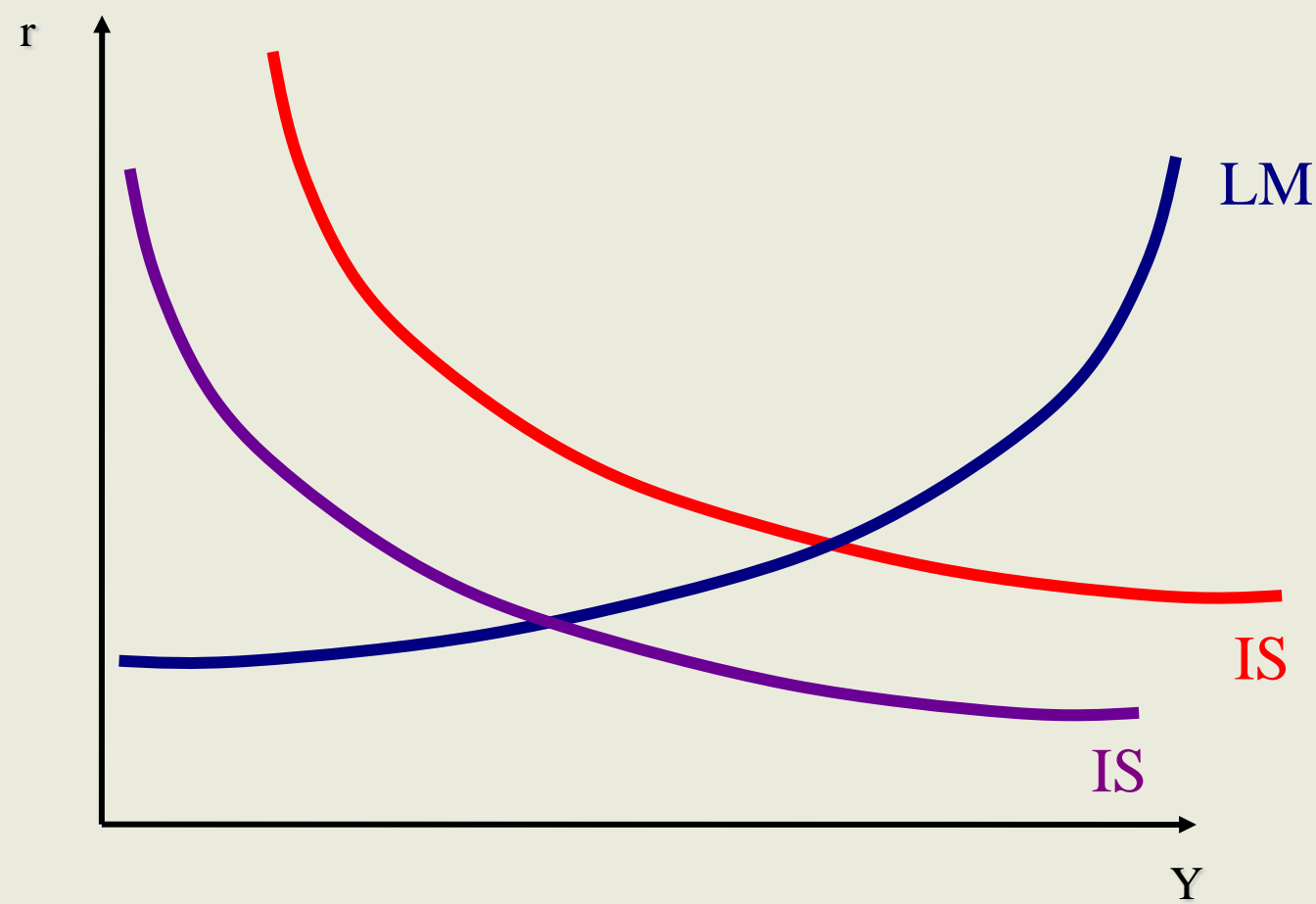
A monetáris politika hatása (folyt.)

- A monetáris politika hatása az LM-görbe tologatásával szemléltethető.
- A pénzmennyiség növekedésének hatására csökkennek a kamatok, így növekednek a beruházások és a jövedelem.
- Azt a folyamatot melynek során a monetáris politika befolyásolja a jövedelmet, **transzmissziós mechanizmusnak hívjuk.**

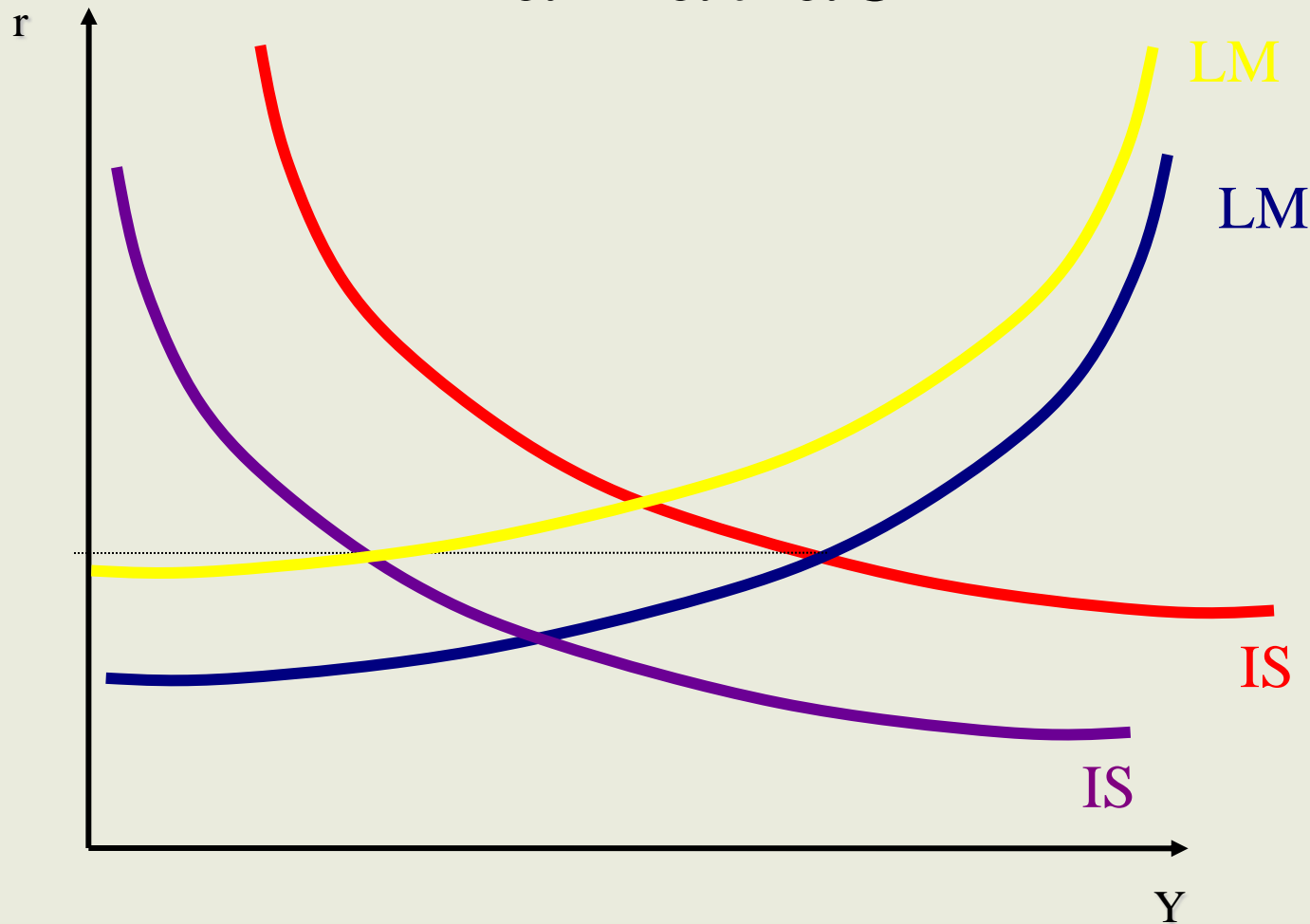
A fiskális és monetáris politika kölcsönhatása

- Az IS–LM rendszer lehetőséget nyújt arra, hogy együtt vizsgáljuk a fiskális és monetáris politika hatásait.
- Egy adóemelésre a monetáris politika többféleképpen reagálhat:
 - A pénzmennyiséget akarja rögzíteni.
 - A kamatlábat akarja rögzíteni.
 - A jövedelmet akarja rögzíteni .

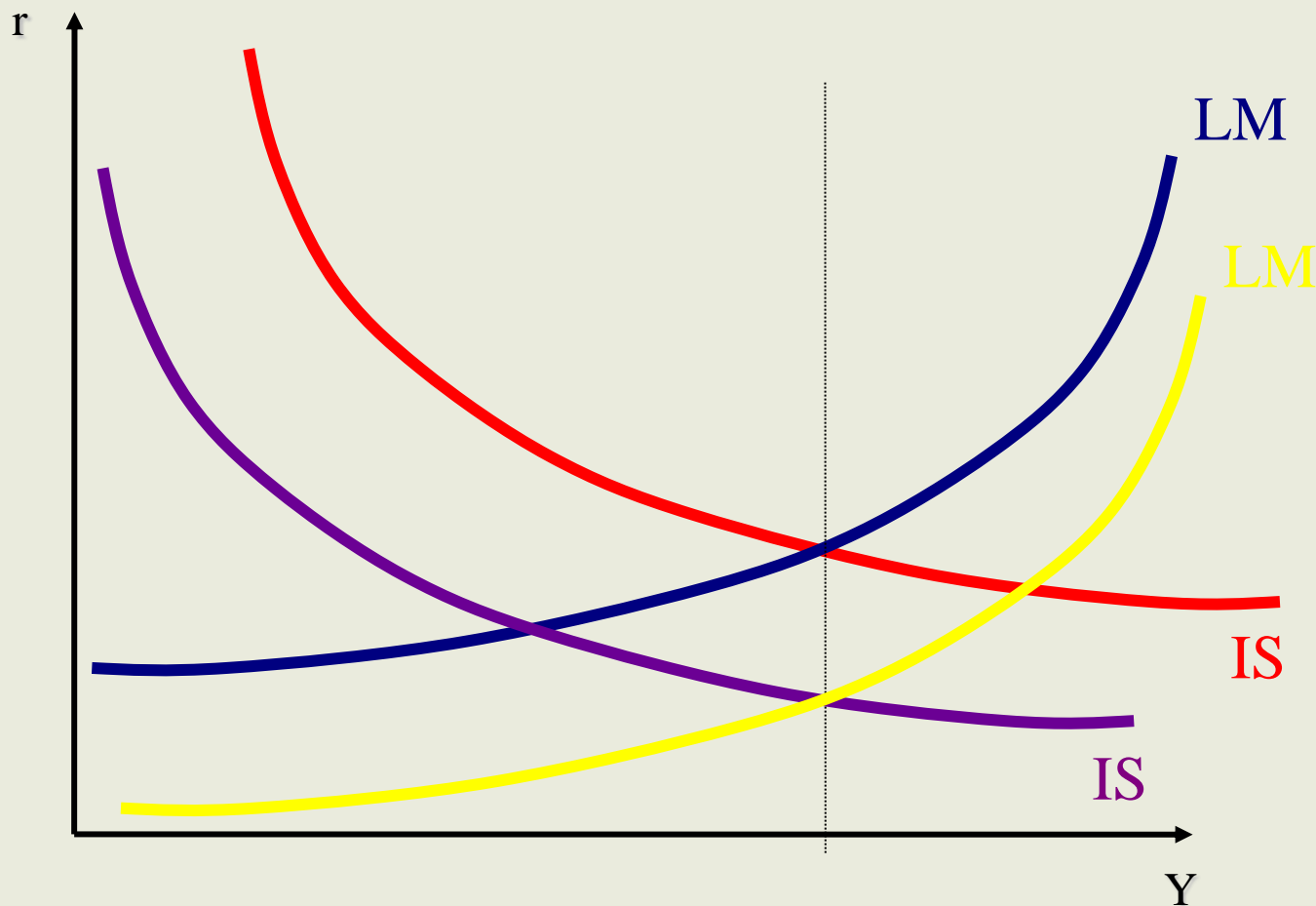
1. Adóemelés, rögzített pénzmenység

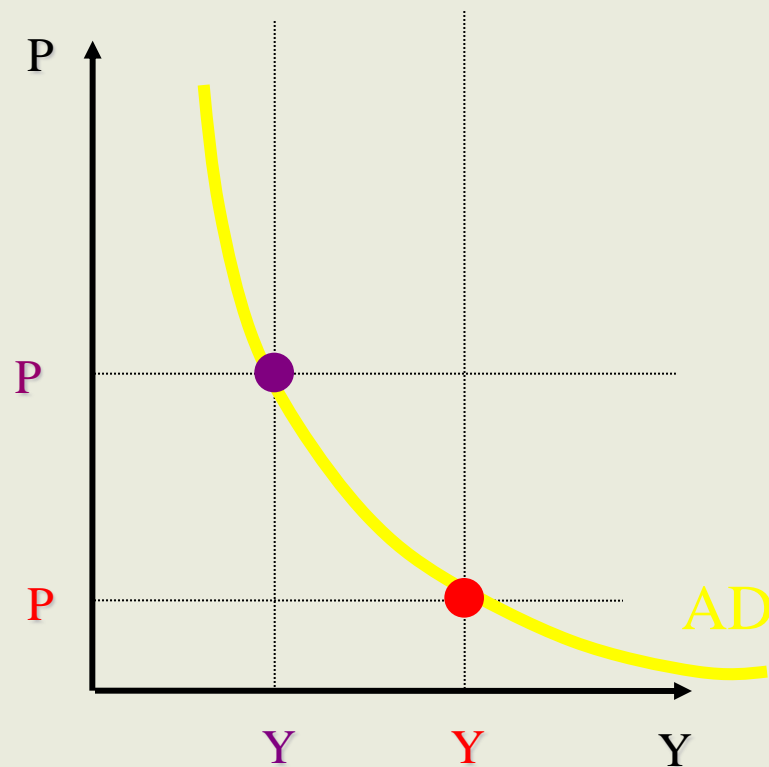
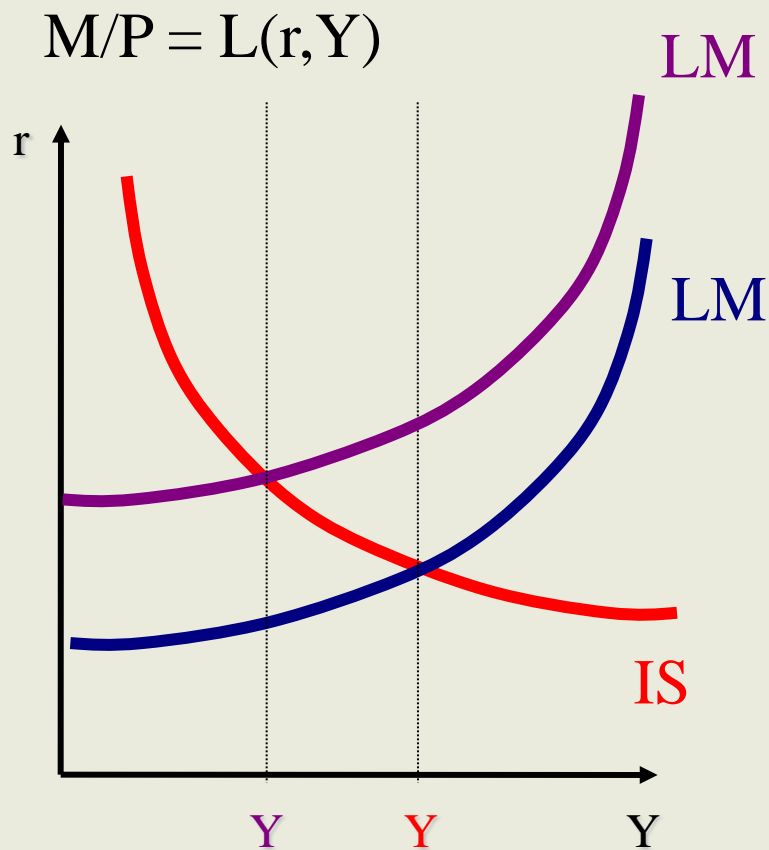
2. Adóemelés, rögzített kamatláb

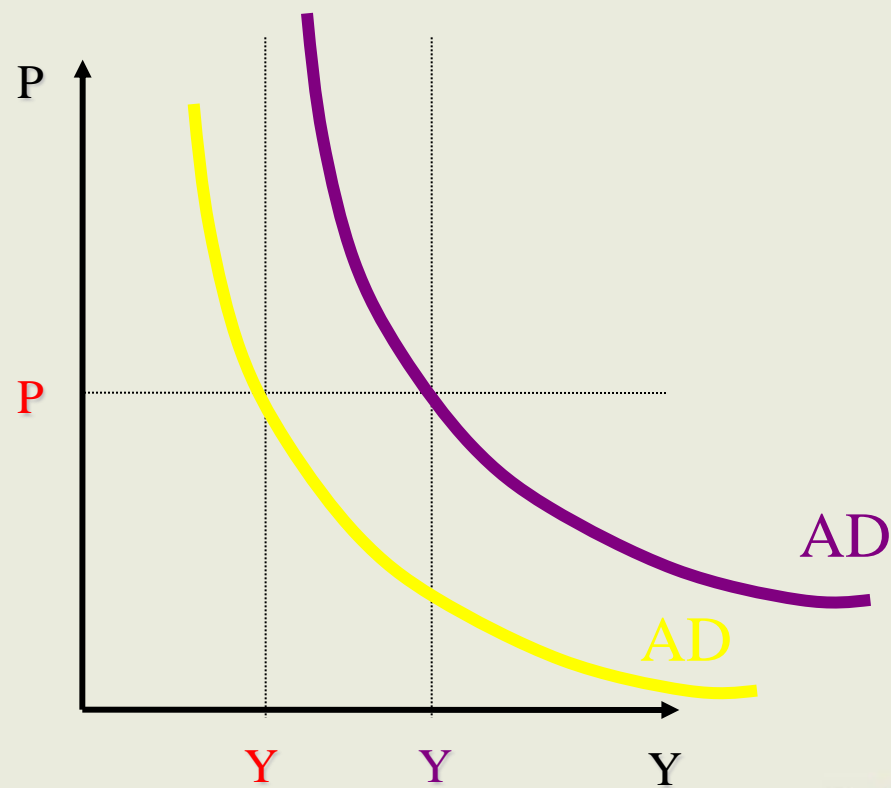
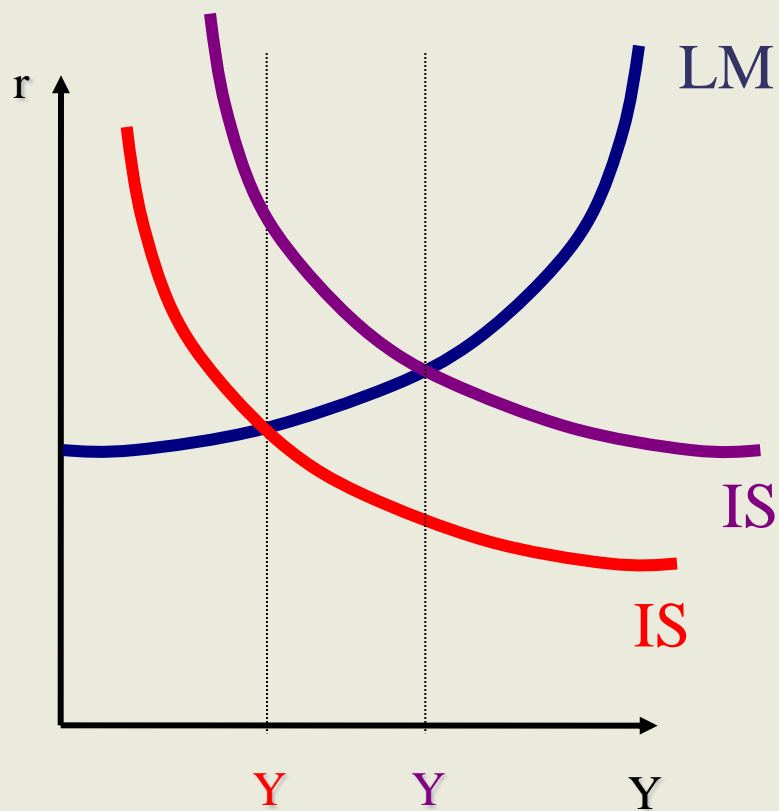
3. Adóemelés, rögzített jövedelemszint

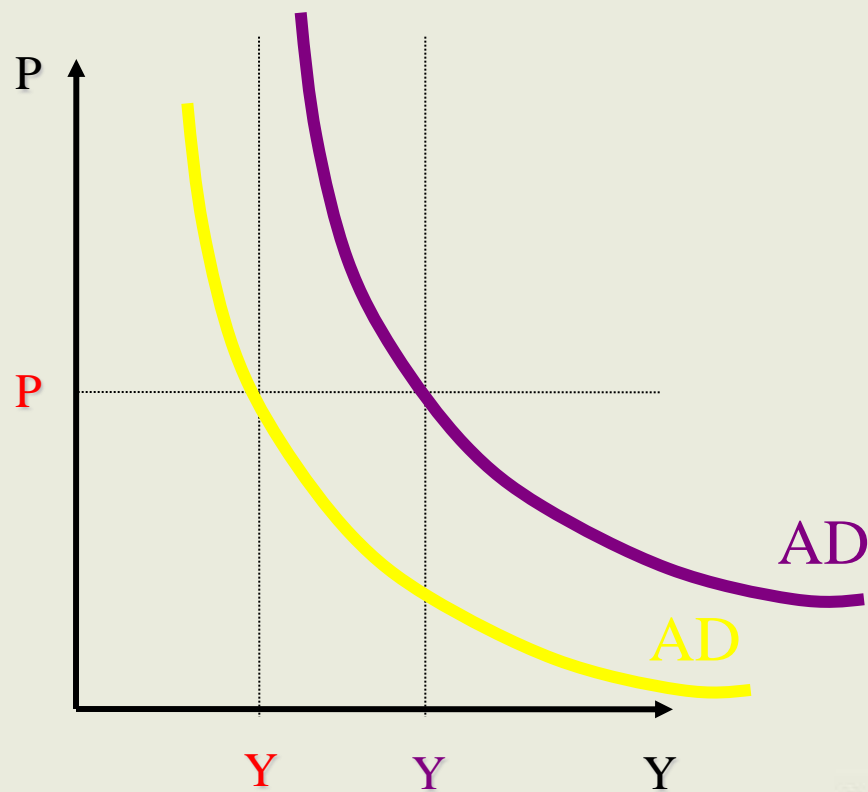
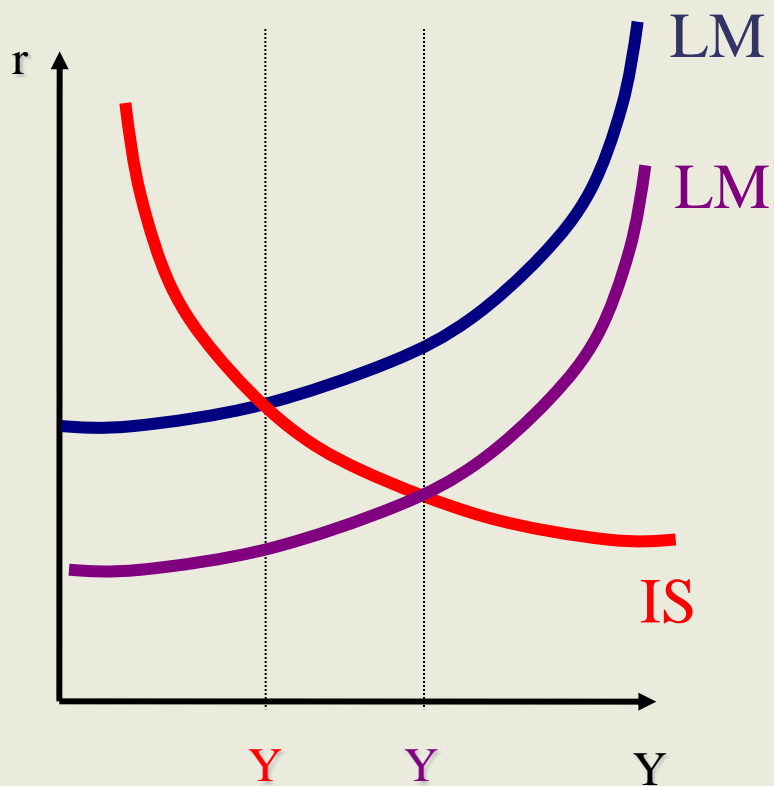
Az IS–LM modelltől az aggregált keresletig

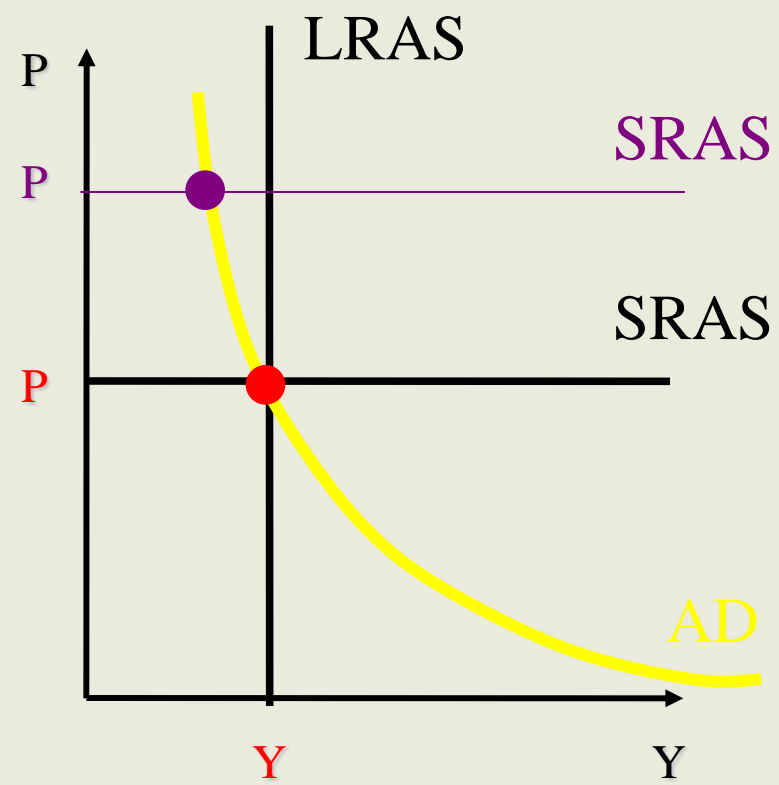
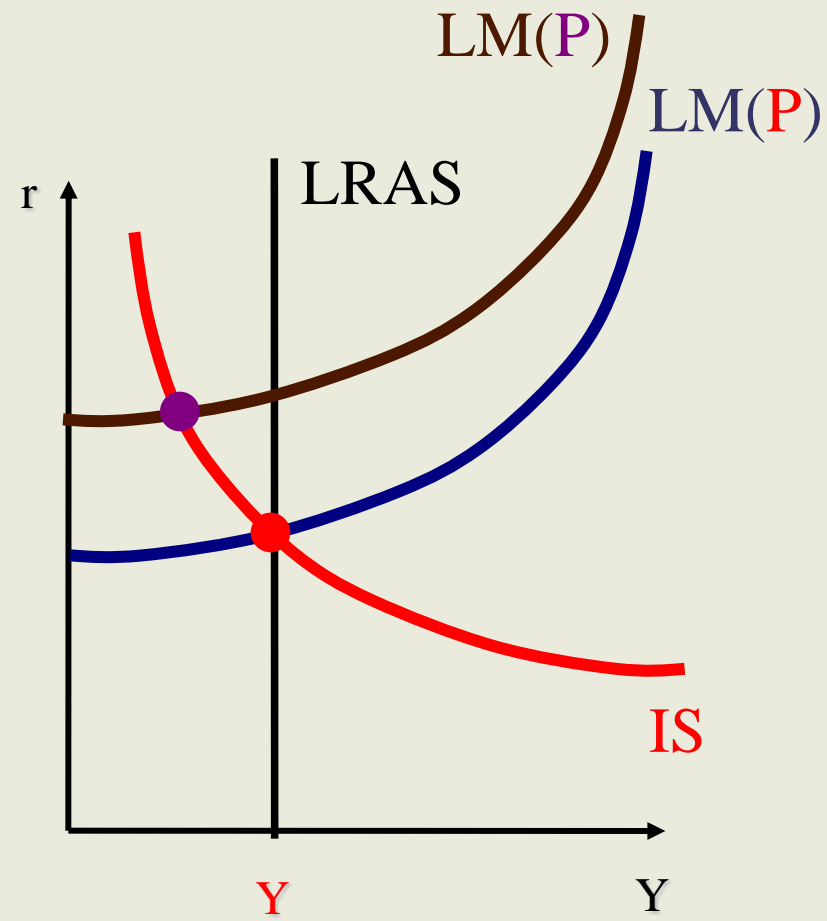
Expanzív fiskális politika

Expanzív monetáris politika

IS–LM modell rövid és hosszú táv

A hosszú és rövid táv közötti eltérés

$$Y = C(Y - T) + I(r) + G$$

$$M/P = L(r, Y)$$

A rendszerünket két egyenlettel írhatjuk le, ezért két endogén változó viselkedését írhatjuk le.

Rövid távon endogének: Y és r .

Hosszú távon endogének: P és r .

A gazdasági világválság magyarázatai

A válság során a jövedelem csökkenése kamatlábak csökkenésével járt együtt, ezért sok közgazdász szerint a válság az IS-görbe eltolódásából adódott.

Az IS-görbe eltolódását okozhatta a tőzsdekrach keltette bizonytalanság vagy az ingatlanberuházások drasztikus csökkenése. Mindezt tovább erősítették a bankcsődök.

A válság és a fiskális politika

A fiskális politika is az IS-görbe eltolódását segítette. A politika akkoriban költségvetési hiány helyreállítását tekintette fő célnak, így a válság elején adókat emeltek, és kiadásokat csökkentettek.

Válság és a monetáris politika

A válságban megfigyelhető volt, hogy a pénzkínálat 1929 és 1933 között 25%-kal csökkent. Ez arra utal, hogy a válság magyarázható az LM-görbe eltolódásával.

A reálpénzmenyiség változása azonban inkább csak a válság második felében lehet magyarázat.

A defláció hatása

Az 1930-as években a közgazdászok arra számítottak, hogy az árszínvonal csökkenésének hatására növekedni fog a kereslet, mégsem ez történt.

Két elmélet ennek magyarázatára:

1. Az előre nem látott defláció vagyonátrendeződést okozhat hitelezők és adósok között. Az adósok jobban visszafogják a költekezésüket, mint amennyire a hitelezők növelik.

A defláció hatása (folyt.)

2. Az előre várható defláció a reálkamatlábát növeli, a nominális kamatláb változása nélkül, és ezzel csökkenti a beruházásokat.

A defláció mindkét esetben az IS-görbe eltolódásához vezet.